

NSPRV

NEZAVISNI SINDIKAT PROSVETNIH RADNIKA VOJVODINE

Novi Sad, Trg Slobode 3 tel/faks: 021/6616-886, 025/420-093, 023/515-757
e-mail: sindiso@sbb.rs, nsprv@open.telekom.rs, nsprv.zr@open.telekom.rs

О РАЗЛОЗИМА ЗА ПРОТЕСТ ПРОСВЕТАРА

Обрни – окрени, реч је о парама!

Након што су се 4 синдиката раздвојили „на парове разброј`с“ по питању Споразума са Владом и даље судбине протеста просветара, два синдиката: СРПС и Унија су наставили протест, наводно тражећи гаранције за једнократну исплату, којом би се делом или у целости запосленима у просвети којима су умањене зараде то и вратило. Један од захтева, и то онај који је највише потенциран, био је изузимање просвете из линеарног смањења зарада, односно из непосредне примене Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Непосредно пре позива на данашњи протест у Београду, СРПС је свим организацијама доставио и Анекс Споразума и допис министру, у коме једном тражи корекцију коефицијената, а други пут у допису Изузимање просвете од линеарног смањења зарада, па није потпуно јасно шта је прави захтев, пошто је сво време фигурирао и захтев да се политика плата у просвети, као уосталом и у целом јавном сектору уреди кроз платне разреде, тачније кроз Закон о јавној управи. Без обзира на ове захтеве који су међусобно у колизији, јасно је да је реч о новцу, односно о платама које су начете, не само инфлацијом, растом курса евра према динару, иако свуда евро пада према другим валутама, неплаћањем минулог рада код других послодаваца и, на крају, „кресањем“ зарада свих запослених у јавном сектору.

Управо ради тога, због конфузије идеја, да просветари једном траже платне разреде, а други пут промену коефицијената, овим путем покушавамо појаснити судбину политике зарада у сектору, а она је више него јасна и опредељена, не толико протестом запослених у јавном сектору, колико обавезама које је Влада Републике Србије преузела према ММФ-у и који су, уз остале непопуларне потезе, обавеза да би се ММФ у наредном периоду ставио у улогу супервизора, али и гаранта кредитне и друге економске стабилности саме, пред банкротом, Србије. И тако је из доступних информација, које нажалост нико није у потпуности обелоданио јавности, јасно да ће Министарство за државну управу и локалну самоуправу, као носилац посла, као и друга ресорна министарства која „покривају“ јавни сектор, бити у обавези да до половине године израде платне групе, а да примена платних група, односно платних разреда буде од **01.01.2016.** године. Другим речима, ове године плате ће бити уређиване као и претходних **8** година кроз Закон о буџету са пратећим законима, а промену начина обрачуна и исплате зарада може се очекивати евентуално са првим ребалансом (доношењем Закона о изменама и допунама Закона о буџету за **2015.** годину) уколико би се Влада одлучила за парцијално увођење платних разреда или доношењем Закона о јавној управи (платних разреда) ако се Влада одлучи за фронталну примену платних разреда у јавном сектору, а за све буџетске кориснике.

Елем, до краја априла требали би бити јасно дефинисани и евидентирани сви послови у државним службама (у јавном сектору), чиме би се избегло садашње стање да имамо звања која стичу дипломирани и завршени студенти мастер студија, а којих нема у номенклатури занимања, као ни у

систематизацијама установа и предузећа у јавном сектору. У сваком случају „каталог занимања“ требао би бити готов до краја овог месеца, а у њему сва занимања на која наилазимо у јавним службама и која се финансирају из буџета, без обзира да ли се радило о локалном, покрајинском или републичком буџету. Из тог „каталога занимања“ биће избрисана непостојећа и превазиђена занимања која су у пракси нестала, а „каталог“ биће пунији за нова занимања за којима постоји потреба, али их нема у систематизацији. Процењује се да је тих нових занимања више од **800** и да би овај посао био, уствари, увод у другу фазу, када ће сва та занимања бити разврстана у **12** платних група унутар којих ће се распоредити послови и након тога нијансирати по **5** критеријума, при чему је основни принцип једнака плата за исту сложеност посла. У тој фази очекује се активно учешће гранских синдиката делатности из јавног сектора: просвете, здравства, управе и правосуђа, полиције, запослених у локалној управи, државној администрацији...

Пошто је претходних недеља било калкулисања око тога да ли ће сви запослени у једној делатности, без обзира где територијално обављају посао имати исте или различите плате, радна група која ради на изради Предлога Закона је стала на становишту да сви треба да имају у том случају исту плату. Највероватније ће бити установљен принцип централизације свих средстава јер је процењено да би финансирање већег дела плата из централног буџета, а мањег дела из буџета локалне самоуправе, било у овом тренутку немогућа мисија, без обзира што такви модели постоје у земљама у окружењу и у свету, пошто је Србија земља великих регионалних разлика, јасно је да би овакав начин плата довео до миграција стручних радника, боље речено бежаније, из сиромашних општина у оне нешто богатије.

Кад су у питању плате просветара у којима су до сада били и додаци на коефицијент, везано за одељенско старешинство, рад у више одељења, рад у школама у пограничном подручју или на одређеној надморској висини, стечени степени звања, рад у комбинованом одељењу, стечене специјализације, послови на основу руковођења,... сва решења су и даље отворена, али ће се свакако користити све оно што су у неким ранијим преговорима представници синдиката договорили са тадашњим представницима Министарства просвете, тако да је и даље отворено питање основне зараде, односно додатка на основну зарату. Кључно у свему требало би бити према информацијама из Министарства просвете, увођење оцењивања квалитета рада и омогућавања да они који боље и квалитетније раде могу остварити и право на већу зарату од оних који не постижу такве резултате. У сваком случају, ускоро ћемо видети и „каталог занимања“, па онда и, надамо се, активно учествовати у разврставању ових у платне групе, односно платне разреде.

Како је Влада, између осталог прихватила да фонд за зарате у јавном сектору буде у року од **3** године смањен са **11%** БДП на **8%** БДП и како би рационализацијом број стално запослених извршиоца у ове **3** године требао да буде мањи за **15%**, постоји оправдана бојазан да држава неће бити у могућности да исфинансира овај систем фронтално, већ ће у њега улазити спорадично делатност, по делатност, чиме би опет једни били у бољем, а други у лошијем положају, пошто је време за увођење платних разреда одавно прошло – сви стручњаци сматрају да је то било време масовне приватизације и много већег приватизационог прихода у буџету, него што је то случај у садашњем економском моменту.

Нови Сад, 17.03.2015.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач,
генерални секретар НСПРВ